

Motion

1980/81:958

av Lars Werner m. fl.

om slopande av planerna på en nordisk radio- och TV-satellit

Sverige står inför ett vägskäl i vad gäller den framtida mediapolitiken. Den nuvarande utvecklingen innebär kommersialisering, monopolisering och koncentration av medierna till ett fåtal multinationella bolag. Denna utveckling måste brytas till förmån för en demokratisering av medierna – en demokratisering som innebär att många människor kan göra sin röst hörd och ge uttryck för sina erfarenheter. Medierna måste bli ett verktyg för förändring av människornas levnadsvillkor.

Den planerade nordiska TV-satelliten kommer att förstärka kommersialiseringens- och monopoliseringstendenserna på flera sätt. Vänsterpartiet kommunisterna har under en följd av år krävt att planerna på en nordisk TV-satellit bör avskrivras. Denna uppfattning delas av samtliga kulturarbetarorganisationer, de större invandrarorganisationerna liksom fackföreningsrörelsen och folkrörelserna.

Förespråkarna för satelliten menar att den skulle öka valfriheten, ge de nordiska invandrarna tillgång till hemländernas program samt öka förståelsen för grannländernas språk och kultur. Under senare tid har också framförts argumentet att Nordsat skulle utgöra ett skydd mot de planerade västtyska och franska satelliterna.

Tillgängliga forskningsresultat visar emellertid att Nordsat knappast kommer att främja något av de uppsatta målen. Inte heller utgör den något "skydd" mot utländska satelliter. Det senare argumentet måste snarast betraktas som ett försök att vilseleda opinionen.

Hur många nordiska TV-tittare kommer att bekosta dyrbara antenner bara för att få se tyskspråkig TV.

I debatten om Nordsat har det varit förvånansvärt tyst om satellitens ekonomiska följder, i form av investeringar för konstruktion, uppsändning och drift av satelliterna. Men de allra största kostnaderna kommer att påtvingas konsumenterna, som måste skaffa dyr och ny utrustning för att kunna se program via Nordsat. För en bråkdel av de offentliga medel satelliten skulle kosta kan man i stället erbjuda ett reellt alternativ också till den kommande spekulativa videomarknaden.

Trots den massiva opinionen mot Nordsat – en opinion som återfinns också inom centern – lyckades under hösten mediahögern hålla frågan om en nordisk TV-satellit öppen. Det är hög tid att riksdagen beslutar sig för att slutgiltigt avskrivra Nordsatprojektet.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att planerna på en nordisk radio- och TV-satellit omedelbart bör avskriv-
vas.

Stockholm den 26 januari 1981

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

EVA HJELMSTRÖM (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

BERTIL MÅBRINK (vpk)